

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/107/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622201906
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6622201906.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou v právnej veci starostlivosti o maloletú Y. L., nar. XX. XX. XXXX, toho času umiestnenú v Centre pre deti a rodiny, Kollárova 29, Banská Bystrica, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky Y. L., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom P., X. XXX/X a otca P. L., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W., M. XXXX/XX, o určenie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej Y. L., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 50,- € mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci, vopred na účet Centra pre deti a rodiny, Kollárova 29, Banská Bystrica počnúc dňom 01. 06. 2021.

II. Zročné výživné za obdobie od 01. 06. 2021 do 06. 03. 2023 na maloletú Y. L., nar. XX. XX. XXXX vo výške 1.050,- € súd otcovi p o v o ľ u j e splácať v 10,- € mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky, a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia .

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec sa návrhom podaným pôvodne na Okresný súd Lučenec dňa 05. 05. 2022 domáhal určenia vyživovacej povinnosti otcovi maloletej vo výške 30 % zo sumy životného minima od 01. 06. 2021 na účet Centra pre deti a rodiny, Kollárova 29, Banská Bystrica (ďalej len „CDR“). Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 10P/76/2020 zo dňa 05.03.2021 súd nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletou, pričom matka bola zaviazaná plateným výživného na maloletú vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa, vždy do 25. dňa v mesiaci na účet CDR, počnúc dňom 18. 06. 2022, pričom v čase nariaďovania ústavnej starostlivosti nad maloletou nebolo určené otcovstvo k maloletej. Otec uznal dobrovoľne otcovstvo na Matričnom úrade v Lučenci dňa 26. 05. 2021. K návrhu pripojili rodný list maloletej, z ktorého vyplýva vyššie uvedené.

2. Okresný súd Lučenec uznesením sp. zn. 16P/29/2022 - 9 zo dňa 11. 05. 2022 preniesol príslušnosť na Okresný súd Banská Bystrica z dôvodu, že bydlisko maloletej je v obvode Okresného súdu Banská Bystrica.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec dňa 28. 10. 2022 zaslal správu o priebehu ústavnej starostlivosti, z ktorej vyplýva, že dňa 15. 02. 2022 boli šetrené pomery v rodine maloletej, pričom matka maloletej je nezamestnaná, nemá žiadny príjem, otec je zamestnaný príležitostne brigádnicou. Rodičia sa vyjadrili, že sú v telefonickom kontakte s CDR. Dňa 07. 02. 2022 sa matke narodilo ďalšie

dieťa B. L.. Zo správy CDR zo dňa 20. 06. 2022 vyplýva, že maloletá sa nachádza v starostlivosti profesionálnej matky, ktorá jej zabezpečuje komplexnú starostlivosť, maloletá napreduje vo vývoji, pravidelne navštevuje pediatrickú ambulanciu, užíva lieky. Zo správy zo šetrenia pomerov zo dňa 08. 04. 2022 vyplýva, že rodičia bývali v N. nad M. v dvojizbovom byte. Zo správy zo dňa 06. 07. 2022 vyplýva, že rodičia sú nestabilní, podmienky na návrat maloletej nemajú rodičia vytvorené, na výživu dieťaťa neprispievajú. Dňa 13. 04. 2022 bola zorganizovaná v spolupráci s CDR prípadová konferencia s cieľom návratu maloletej do príbuzného prostredia, rodičia sa jej nezúčastnili. Profesionálna náhradná matka uviedla, že maloletá má diagnózu DMO, rethio slabozrakosť na 80 %, je to dieťa ŤZP s postihnutím na 90 %. Profesionálna matka uviedla, že maloletá nechodí, nosí okuliare, navštevuje neurologicko-pediatrickú ambulanciu, cvičí s ňou Vojtovu metódu.

4. Zo správy zo šetrenia pomerov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica zo dňa 02. 03. 2023 vyplýva, že nad maloletou bola nariadená ústavná starostlivosť rozsudkom Okresného súdu Lučenec, nachádza sa v profesionálnej náhradnej rodine, narodila sa predčasne, vo vývoji napreduje celkom dobre, samostatne ešte nechodí, presúva sa prostredníctvom chodítka. Opakovane absolvovala rehabilitačné pobyty, na rehabilitáciu horných, dolných končatín, cvičia s ňou Vojtovu metódu. Maloletá nebýva často chorá, je vedená v pediatickej, očnej a neurologickej ambulancii. Lekárskym posudkom bolo u maloletej určená miera funkčnej poruchy 90 % a súčasne jej bol vydaný preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Rodičom maloletej sa narodilo ďalšie dieťa dňa 07. 02. 2022 maloletý B., bývajú v domácnosti starých rodičov zo strany otca, bytom N. M., W., W., v dome je zavedená elektrina aj voda. Matka je nezamestnaná, zabezpečuje celodennú starostlivosť o maloletého B., poberá rodičovský príspevok v sume 301,- € mesačne a prídavok na dieťa v sume 60,- € mesačne. Otec je nezamestnaný, chodí na občasnú brigádu, kde si vie privyrobiť 100,- € za týždeň, hľadá si zamestnanie. Rodičia na bývanie a domácnosť neprispievajú. Telefonicky sa informujú na zdravotný stav a vývin maloletej, záujem o maloletú prejavujú sporadicky. Rodičia si s CDR dohodli stretnutie, na ktoré neprišli. Požiadali CDR o zaslanie fotografií maloletej, poštu si však následne neprevzali. Sociálno-ekonomická situácia rodičov maloletej je nestabilná, nemajú vytvorené vhodné podmienky pre návrat maloletej do ich výchovného prostredia, neprejavujú ani záujem o zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletú, na výživu maloletej žiadnym spôsobom neprispievajú.

5. Súd podľa § 180 CSP konal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa ako i rodičov maloletej, ktorým súd doručoval písomnosti v zmysle § 106 v spojení s § 116 CSP. Súd rodičom doručoval písomnosti prostredníctvom príslušných OO PZ, pričom rodičia sa v N. nad M. nezdržovali, ich adresa mala byť N. M., M. XXXX/XX, na tejto adrese sa však taktiež nezdržovali, neboli zastihnutí hliadkou OO PZ. Na adrese W. W. si prevzala zásielku len matka.

6. Opatrovník na pojednávaní zotrval na písomných vyjadreniach, odporučil návrhu navrhovateľa vyhovieť a výživné určiť na maloletú otcovi primerane vzhľadom na vek, zdravotný stav, odôvodnené potreby maloletej s prihliadnutím na možnosti, schopnosti, majetkové pomery otca na účet CDR, počnúc dňom 01. 06. 2021.

7. Z opatrovaneckého spisu maloletej vyplýva, že neodkladným opatrením Okresného súdu Lučenec sp. zn. 7P/29/2020 - 19 zo dňa 27. 05. 2020 bola maloletá dočasne odovzdaná do starostlivosti CDR. Uznesením Okresného súdu Lučenec sp. zn. 7P/29/2020 - 47 zo dňa 31. 08. 2020 bolo zastavené konanie o náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré podala prastará matka maloletej zo strany matky z dôvodu späťvzatia. Okresný súd Lučenec rozsudkom sp. zn. 10P/76/2020 - 57 zo dňa 05. 03. 2021 právoplatným dňa 16. 03. 2021 nariadil nad maloletou ústavnú starostlivosť, ktorá sa realizovala v CDR a matku zároveň zaviazal prispievať výživným na maloletú vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa od 18. 06. 2020. V tom čase otcovstvo k maloletej nebolo určené. Okresný súd Lučenec uznesením sp. zn. 12P/26/2021 - 26 zo dňa 31. 05. 2021 právoplatným dňa 25. 06. 2021 zastavil konanie o osvojiteľnosti a pozbavení rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletej z dôvodu, že matka začala prejavovať záujem o maloletú.

8. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno uviedol, že otec nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi ani iných štátnych sociálnych dávok. Nie je vedený ani v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

9. Sociálna poisťovňa uviedla, že otec nie je vedený v sociálnej poisťovni, nepoberá žiadne dávky vyplácané sociálnou poisťovňou. Naposledy bol vedený ako zamestnanec v spoločnosti Erm-Stav s.r.o. od 28. 09. 2021 do 31. 12. 2021.

10. Okresný dopravný inšpektorát Brezno uviedol, že otec nie je evidovaný ako držiteľ ani vlastník motorového vozidla.

11. Lustráciou v katastri nehnuteľností bolo zistené, že otec nie je vlastníkom nehnuteľnosti na území SR.

12. Lustráciou v bankách bolo zistené, že ani jeden z rodičov nemá evidovaný bankový účet na území SR.

13. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

15. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Podľa § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

17. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že nad maloletou bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizuje v CDR od roku 2020, pričom v čase nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletou otcovstvo k maloletej určené nebolo. Otcovstvo k maloletej bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov na matrike dňa 26. 05. 2021, kedy bol do rodného listu maloletej ako otec zapísaný P. L.. Nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom rodičom nezaniká ich vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu, ktorá trvá od narodenia dieťaťa až do času, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť v zmysle § 65 a nasl. Zákona o rodine. Z uvedeného dôvodu súd považoval návrh za dôvodne podaný.

18. Pri určovaní výšky výživného súd postupoval v zmysle § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, kedy súd poukazuje, že pri určovaní výživného na maloleté dieťa súd nevychádza len z reálne dosiahnutého príjmu, ale aj s potenciónalného príjmu, ktorý je rodič schopný vzhľadom na svoj vek, skúsenosti i zdravotný stav dosiahnuť. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že maloletá má 3,5 roka, má zhoršený zdravotný stav, bol jej priznaný štatút osoby ZŤP. V rámci ústavnej starostlivosti sa nachádza v profesionálnej náhradnej rodine, kde prospieva. Je vedená vo viacerých odborných ambulanciách, a to očnej, neurologickej, absolvuje aj rehabilitačné pobyty. Na strane otca ako rodiča povinného na výživné súd nemal preukázané objektívne okolnosti, pre ktoré by sa nemohol riadne zamestnať a

dosahovať určitý príjem s prihliadnutím na skutočnosť, že má vedomosť o vyživovacej povinnosti k maloletej. Rodičom pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletemu B., nar. XX. XX. XXXX, pričom aj vzhľadom na ďalšiu pribudnutú vyživovaciu povinnosť by malo byť snahou a záujmom otca dosahovať príjem v takom rozsahu, aby mohol zabezpečovať výživu obidvoch maloletých detí. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že aktuálne sa rodičia len sporadicky zaujímajú o maloletú telefonicky v CDR, na osobný kontakt s maloletou sa nedostavili. Na výživu maloletej aktuálne rodičia žiadnym spôsobom neprispievajú. Napriek tomu, že sa otec ani matka nedostavili na pojednávanie, súd vychádzal z vyjadrení otca v rámci sociálneho šetrenia, kde uviedol, že si vie brigádnicke privyrábať zhruba 100,- € týždenne, pričom matka je na rodičovskej dovolenke s maloletým B., poberá rodičovský príspevok a prídavky na dieťa. Z uvedeného dôvodu má súd za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca zamestnať sa, dosahovať príjem aspoň vo výške minimálnej mzdy v národnom hospodárstve, ktorá je v súčasnosti v čistom cca 560,- € mesačne. Nakoľko otec si je schopný brigádnicke privyrábať, na jeho strane neexistujú aktuálne objektívne skutočnosti, ktoré by mu bránili v nájdení primeraného zamestnania. Z uvedeného dôvodu súd určil otcovi vyživovaciu povinnosť 50,- € mesačne, nakoľko má za to, že je v jeho možnostiach podieľať sa na výžive maloletej uvedenou sumou vzhľadom aj na zvýšené výdavky maloletej v súvislosti s jej aktuálnym zdravotným stavom.

19. Keďže súd považoval návrh navrhovateľa za dôvodný, počiatok určenia výživného určil otcovi tak, ako žiadal v návrhu, t.j. od 01. 06. 2021 ako mesiaca nasledujúceho po určení otcovstva k maloletej, nakoľko už v tomto čase otec mal vyživovaciu povinnosť k maloletej.

20. Zročné výživné za obdobie od 01. 06. 2021 do 06. 03. 2023, t.j. do vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, spolu vo výške 1.050,- € (21 mesiacov × 50,- €) súd otcovi povolil splácať v mesačných splátkach vo výške 10,- € spolu s bežným výživným, t.j. 10,- € + 50,- € až do zaplatenia celého zročného výživného. Pri určovaní výšky splátok súd prihliadal na sumu zročného výživného, dobu splatnosti, ako i celkové osobné a majetkové pomery otca.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Iné dôvody na rozhodnutie o trovách konania súd nemal preukázané.

22. Po vyhlásení rozhodnutia a jeho odôvodnení, poučení o opravnom prostriedku sa opatrovník maloletej vzdal práva podať odvolanie.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).